

Polacy w instytucjach unijnych – podsumowanie

- [Wprowadzenie](#)
- [Przeczytaj](#)
- [Animacja](#)
- [Sprawdź się](#)
- [Dla nauczyciela](#)

Bibliografia:

- Źródło: *Nasza Europa: 15 lat Polski w Unii Europejskiej*, red. Barbara Błaszczyk, Stanisława Golinowska, Przemysław Kowalski, Warszawa 2019, s. 20.
- Źródło: Marta Witkowska, *Znaczenie Polaków w instytucjach i organach Unii Europejskiej wraz z bilansem zatrudnienia. Refleksje po dekadzie członkostwa Polski w Unii Europejskiej*, [w:] *Bilans polskiego członkostwa w Unii Europejskiej*, Warszawa 2015, s. 143–144.
- Źródło: European Personnel Selection Office, *Dlaczego warto pracować w instytucjach UE?*, dostępny w internecie: epso.europa.eu [dostęp 24.06.2021 r.].

- Źródło: Mieczysław Groszek, *Czy może być więcej Polaków w instytucjach UE?*, 3.01.2016 r., dostępny w internecie: rp.pl [dostęp 24.06.2021 r.].
- Źródło: Adrian Purzycki, *Polacy w instytucjach unijnych – niewykorzystany potencjał*, dostępny w internecie: instytutwolnosci.pl [dostęp 25.06.2021 r.].
- Źródło: *Traktat o Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana)*, dostępny w internecie: eur-lex.europa.eu [dostęp 24.06.2021 r.].

Polacy w instytucjach unijnych – podsumowanie

Źródło: Ernesto Velázquez, domena publiczna.

1 maja 2004 r. Polska przystąpiła do Unii Europejskiej. Nasze członkostwo oznacza między innymi, że decyzje, jakie instytucje unijne podejmują w Brukseli, Luksemburgu czy Strasburgu, gdzie znajdują się ich siedziby, dotyczą również Polski i Polaków. W przekazie medialnym pojawiają się głosy, że jest to zagrożenie dla polskiej suwerenności, że „Bruksela” coś nam nakazuje lub czegoś zakazuje, że „kilku urzędników unijnych decyduje o naszym losie”. Kim właściwie są ci urzędnicy? I czy rzeczywiście nie mamy wpływu na to, jakie decyzje odnośnie naszego kraju zapadają w Brukseli?

Twoje cele

- Przeanalizujesz stan zaangażowania Polaków w pracę w instytucjach unijnych.
- Rozważysz polski wpływ na decyzje podejmowane w ramach Unii Europejskiej.
- Scharakteryzujesz rolę Polaków zajmujących ważne stanowiska w strukturach Unii Europejskiej.

Dla zainteresowanych

Polska w UE

Droga Polski do Unii Europejskiej

Instytucje unijne oraz zasady powoływania na stanowiska w UE

Unia Europejska

Jak funkcjonuje Unia Europejska?

Wizja przyszłości Unii Europejskiej

Przeczytaj

Obywatele – urzędnicy

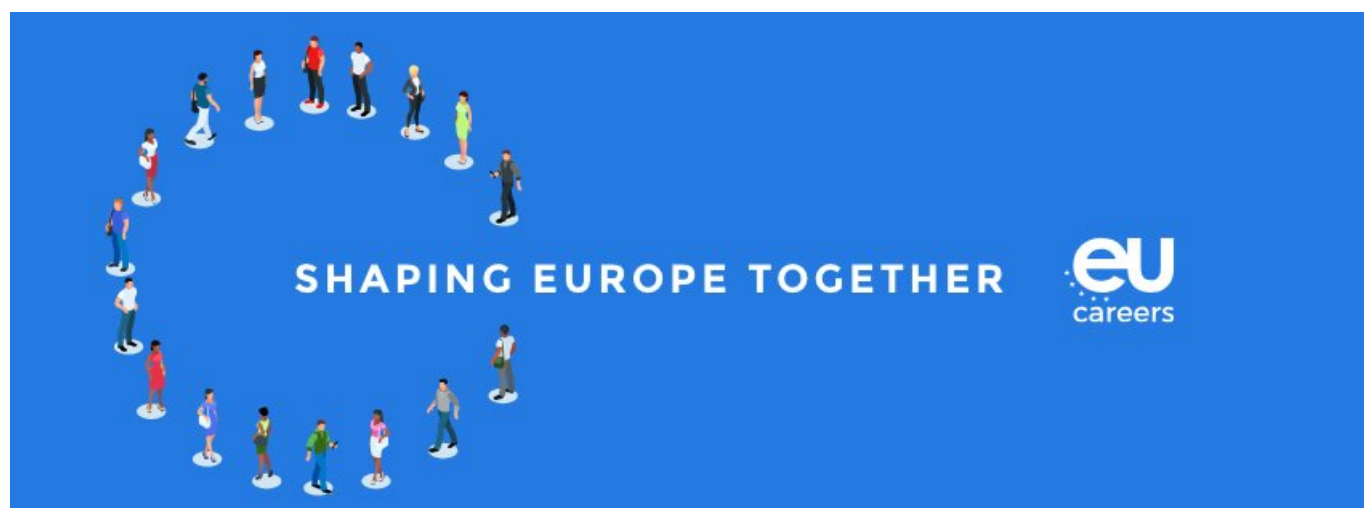
W [Unii Europejskiej](#) nasze państwo reprezentowane jest z jednej strony przez delegowanych przez władze państwowe lub wybieranych w powszechnych wyborach przedstawicieli, z drugiej zaś przez zatrudnionych w unijnych instytucjach urzędników pochodzących z Polski. Jak pisze Adrian Purzycki z [Instytutu Wolności](#):

((Adrian Purzycki

Polacy w instytucjach unijnych – niewykorzystany potencjał

Unia Europejska nie jest obcym i zewnętrznym bytem, nieproszonym gościem, ingerującym w nasze krajowe sprawy, choć taki przekaz kreują niektóre ośrodki medialne i politycy. Jest wspólnotą, do której aspirowaliśmy, by – po latach życia za żelazną kurtyną – odzyskać pełną łączność z kulturą polityczną Zachodu. Unia to także (lub przede wszystkim), jak trafnie wskazują realiści, wspólnota interesów.

Źródło: Adrian Purzycki, *Polacy w instytucjach unijnych – niewykorzystany potencjał*, dostępny w internecie: instytutwolnosci.pl [dostęp 25.06.2021 r.].

Grafika ze strony EPSO (Europejski Urząd Doboru Kadr). Jakie wartości przyświecające tej instytucji da się z niej odczytać?

Źródło: European Personnel Selection Office, dostępny w internecie: epso.europa.eu [dostęp 12.08.2021 r.], licencja: CC BY-SA 3.0.

W instytucjach unijnych pracuje ponad 40 tysięcy osób z 27 państw członkowskich. Zatrudnianiem pracowników w instytucjach Unii Europejskiej, takich jak [Parlament Europejski](#), [Rada Unii Europejskiej](#), [Komisja Europejska](#), [Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej](#), [Trybunał Obrachunkowy](#), [Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny](#) i [Komitet Regionów](#), biuro [Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich](#) czy [Europejskiego Inspektora Danych Osobowych](#) zajmuje się [Europejski Urząd Doboru Kadr \(EPSO\)](#), który organizuje tzw. konkursy otwarte. To właśnie EPSO jest punktem wyjścia dla osób zainteresowanych pracą w instytucjach UE. Wśród unijnych urzędników znajdziemy administratorów, którzy opracowują kierunki polityki i monitorują wdrażanie prawa Unii Europejskiej, asystentów wykonujących zadania pomocnicze, a także pracowników kontraktowych, stażystów, tłumaczy i ekspertów z różnych dziedzin.

Czy polscy obywatele w pełni wykorzystują możliwości zatrudnienia w strukturach UE?

Okazuje się, że udział Polaków w ogólnej liczbie unijnych pracowników jest stosunkowo niewielki w porównaniu z innymi krajami członkowskimi, zbliżonymi do Polski pod względem populacji (jak np. Hiszpania). Jedną z zasad rekrutacji jest wymóg zatrudniania przez instytucje UE pracowników reprezentujących jak najszerszy zasięg geograficzny – obliczony na tej podstawie limit urzędników mających polskie obywatelstwo również nie jest przez naszych rodaków w pełni wykorzystywany.

Największym „pracodawcą” wśród instytucji unijnych jest Komisja Europejska. Jak wynika ze sprawozdania Komisji na temat stopnia realizacji zasady równowagi geograficznej wśród jej pracowników, Polska jest niedoreprezentowana względem oczekiwanych wartości zatrudnionych pracowników (zwłaszcza wyższego szczebla) w tej instytucji. Obok Rumunii, to właśnie nasz kraj najmniej wykorzystuje przewidywany i pożądaný limit zatrudnienia na tych stanowiskach. Zważywszy na liczbę ludności Polski, przepisy przewidują dla naszych rodaków ponad 8% miejsc na urzędniczych stanowiskach w Komisji Europejskiej, a tymczasem Polacy stanowią zaledwie 5% urzędników tej instytucji. Sytuacja ta poprawia się stopniowo od czasów przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, jest to jednak, jak widać, proces bardzo powolny. Podobnie rzecz ma się w innych instytucjach unijnych zatrudniających urzędników za pośrednictwem EPSO. Realizacja istotnych interesów państw członkowskich, w tym także polskich interesów, uzależniona jest zarówno od osób, które reprezentują nasz kraj jako jego przedstawiciele, jak i Polaków pracujących jako unijni urzędnicy. By uzyskać wpływ na przebieg rozmaitych procesów i procedur decyzyjnych, należy dbać o odpowiednią reprezentację i kształtowanie unijnej polityki w sposób korzystny dla naszego państwa u samych jej podstaw.

Budynek Berlaymont w Brukseli, siedziba Komisji Europejskiej

Źródło: EmDee, licencja: CC BY-SA 4.0.

Jak zostać unijnym urzędnikiem?

Bez wątpienia warto zadbać o zwiększenie liczby urzędników reprezentujących Polskę w instytucjach unijnych, nie jest to jednak proste zadanie. Sam proces rekrutacji pracowników jest żmudny, a kryteria spełnia niewielu chętnych.

Aby dołączyć do grona niemal 50 tysięcy urzędników unijnych, trzeba wziąć udział w konkursie. Proces rekrutacji różni się w zależności od oferowanego stanowiska pracy, jednak wspólnym pierwszym etapem tej selekcji są zwykle komputerowe testy psychometryczne sprawdzające m.in. rozumienie tekstu, znajomość matematyki, umiejętność myślenia abstrakcyjnego. Na kolejnym etapie dokonywana jest ocena zdolności, w której kandydatom przyznawane są dodatkowe punkty za ich kwalifikacje i doświadczenie przedstawione w CV. Tylko wybrańcy przechodzą do etapu tzw. oceny zintegrowanej, dokonywanej przez specjalną komisję. Najlepsi trafiają na listę rezerwową potencjalnych urzędników - teraz zatrudnienie danego kandydata zależy jeszcze od poszczególnych instytucji, w których miałby on objąć stanowisko.

Do konkursu przystąpić może każdy obywatel państwa członkowskiego UE mający pełnię praw obywatelskich i uregulowany stosunek do służby wojskowej. Należy wykazać się biegłą znajomością jednego z języków urzędowych UE (zwykle jest to język ojczysty kandydata) oraz zadowalającą znajomością drugiego języka (angielskiego, francuskiego lub niemieckiego). Wymagania te są oczywiście wyższe w przypadku ubiegania się o stanowisko tłumacza. Niezbędnym warunkiem jest również posiadanie odpowiednich kwalifikacji i doświadczenia zawodowego, dokładnie określonych w ogłoszeniu o konkursie. Zwykle podany jest w nim również minimalny wymagany poziom

wykształcenia. Nie ma natomiast ograniczeń wiekowych, jednak urzędnicy unijni przechodzą na emeryturę w wieku 65 lat.

Słownik

Europejski Inspektor Danych Osobowych

niezależny organ nadzoru UE, którego głównym zadaniem jest zagwarantowanie, że instytucje i organy europejskie respektują prawo do prywatności i ochrony danych, gdy przetwarzają dane osobowe i opracowują nową politykę

Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny

organ doradczy UE reprezentujący przedstawicieli różnych grup interesu w społeczeństwach państw członkowskich, m.in. pracodawców, związki zawodowe, rolników czy konsumentów

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich

jeden z organów pomocniczych Unii Europejskiej przyjmujący skargi od obywateli Unii Europejskiej lub każdej osoby fizycznej bądź prawnej mającej miejsce zamieszkania lub statutową siedzibę w państwie członkowskim, przeciw działaniom instytucji i organów Unii Europejskiej

Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO)

(ang. European Personnel Selection Office); instytucja zajmująca się procesem rekrutacji personelu zatrudnianego w instytucjach Unii Europejskiej

Instytut Wolności

niezależny politycznie think tank założony przez Igora Janke, Dariusza Gawina i Jana Ołdakowskiego w 2012 r., którego celem jest poprawianie jakości elit i debaty publicznej, tworzenie miejsca dla przejrzystego dialogu między biznesem i polityką, upowszechnianie strategicznego myślenia o Polsce i otaczającym ją świecie we współpracy z przedstawicielami biznesu, nauki i polityki

Komisja Europejska

organ wykonawczy UE, odpowiedzialny za bieżącą politykę Unii, nadzorujący prace wszystkich jej agencji i zarządzający jej funduszami

Komitet Regionów

organ doradczy UE będący zgromadzeniem przedstawicieli samorządów lokalnych i regionalnych państw członkowskich

Parlament Europejski

uczestniczący w procesie prawodawczym organ Unii Europejskiej, którego członkowie są wybierani przez obywateli państw należących do UE na pięcioletnią kadencję

Rada Unii Europejskiej

jeden z głównych organów decyzyjnych UE, w którym za pośrednictwem ministrów państw członkowskich reprezentowane są interesy tych państw

Trybunał Obrachunkowy

instytucja Unii Europejskiej kontrolująca wykonanie unijnego budżetu

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej

instytucja sądownicza UE o funkcjach orzeczniczych, doradczych i arbitrażowych na gruncie prawa unijnego

Unia Europejska

organizacja międzynarodowa o charakterze integracyjnym; gospodarczo-polityczny związek 27 demokratycznych państw europejskich, utworzony w wyniku wieloletniego procesu integracji politycznej, gospodarczej i społecznej

Animacja

Polecenie 1

Zapoznaj się z informacjami na temat Polaków w strukturach Unii Europejskiej i wykonaj ćwiczenie.

Film dostępny pod adresem <https://zpe.gov.pl/a/D11r1JOSG>

Źródło: Englishsquare.pl sp. z o.o., licencja: CC BY-SA 3.0.

Film opowiada o reprezentantach Polski w instytucjach Unii Europejskiej.

Ćwiczenie 1

Zajmij stanowisko: Czy dysponując 52 mandatami w Parlamencie Europejskim i będąc piątą siłą w tej instytucji, Polska jest proporcjonalnie reprezentowana w innych instytucjach Unii Europejskiej? Uzasadnij swoje zdanie.

Sprawdź się

Pokaż ćwiczenia:

Ćwiczenie 1

Zaznacz, które stwierdzenia są prawdziwe, a które fałszywe.

Stwierdzenie	Prawda	Fałsz
Rekrutacją pracowników zatrudnianych w instytucjach UE zajmuje się Europejskie Biuro Karier.	☐	☐
Zasada równowagi geograficznej zapobiega dyskryminacji podczas zatrudniania pracowników instytucji UE.	☐	☐
Obecnie (2021 r.) w instytucjach unijnych pracuje mniej Polaków niż wynikałoby to z zasady równowagi geograficznej.	☐	☐

Ćwiczenie 2

Źródła grafik: Englishsquare.pl sp. z o.o., CC BY-SA 3.0; The Chancellery of the Senate of the Republic of Poland, CC BY-SA 3.0; Sławek, CC BY-SA 2.0; Jarosław Roland Kruk, CC BY-SA 3.0; Mateusz Włodarczyk, CC BY-SA 4.0.

Zapoznaj się z tekstem, a następnie wykonaj polecenie.

((Mieczysław Groszek

Czy może być więcej Polaków w instytucjach UE?

Aby móc zgłaszać kandydatury na wolne stanowiska ogłaszane przez poszczególne instytucje UE, należy mieć zdany odpowiedni egzamin EPSO. Egzaminy te dzielą się na ogólne wymagane przy każdym rodzaju stanowiska oraz szczegółowe – dostosowane do poszczególnych stanowisk. Na przykład szczegółowy egzamin z prawa dla pracownika Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w Luksemburgu albo egzaminy językowe dla tłumaczy.

Cieszą się one ogromną popularnością, a co za tym idzie – są bardzo trudne do zdania. Z naszego punktu widzenia problemem jest to, że do egzaminów EPSO podchodzi niewielu Polaków, co oznacza, że niewielu je zdaje.

Wynika to z faktu, że w Polsce egzaminy te nie są w żaden sposób promowane jako pomysł na rozwój kariery. Nie tylko brakuje samej informacji na temat zasad egzaminów i rekrutacji w Unii Europejskiej, ale także nie ma nikogo, kto zajmowałby się przygotowywaniem potencjalnych kandydatów do ich zdawania.

Egzaminy te są specyficzne – sprawdzają nie tylko wiedzę, ale przede wszystkim umiejętności analityczne, matematyczne, rozumowania logicznego. Zawierają w sobie także testy psychologiczne oceniające zdolności kandydata do pracy w grupie czy dostosowania się do pracy w nowym, wielokulturowym środowisku.

Dlatego też konieczne jest promowanie tych egzaminów oraz tworzenie w szczególności przez uczelnie wyższe sieci szkoleń przygotowujących do tychże egzaminów studentów, którzy byliby zainteresowani pracą na rzecz Unii Europejskiej.

Dodatkowo w niektórych państwach Unii instytucje administracji publicznej bezpłatnie szkolą swoich pracowników, aby ci mieli większe szanse w egzaminach EPSO. Uważa się, że inwestycja w wysłanie pracownika do pracy w instytucjach unijnych to poprawa reprezentacji danego państwa na forum Unii Europejskiej.

Źródło: Mieczysław Groszek, *Czy może być więcej Polaków w instytucjach UE?*, 3.01.2016 r., dostępny w internecie: rp.pl [dostęp 24.06.2021 r.].

Podaj trzy przyczyny, dla których niewielu Polaków zdaje egzaminy EPSO.

Zapoznaj się z tekstem, a następnie wykonaj polecenie.

((Mieczysław Groszek

Czy może być więcej Polaków w instytucjach UE?

Wiedza o [systemie rekrutacji i zatrudniania w instytucjach Unii Europejskiej – dop. red.] i konkretnych rekrutacjach [jest] ogólnie dostępna. Jest to ważna informacja dla tych, którzy chcieliby pracować czasowo lub na stałe w Brukseli.

W naszym kraju panuje jeszcze dosyć powszechne przekonanie, że praca ta jest niedostępna dla normalnego ambitnego młodego Polaka, że instytucje Unii Europejskiej znajdują się za swoistym „chińskim murem” i nie ma do nich dostępu. Nie ma tu jednak siatki układów i znajomości, narodowych sitw itp. Z drugiej strony ze względu na dużą skalę różnorodności i naturalne różnice startu (wynikające choćby ze „stażu” danego kraju w Unii) nie jest to prosty mechanizm.

Źródło: Mieczysław Groszek, *Czy może być więcej Polaków w instytucjach UE?*, 3.01.2016 r., dostępny w internecie: rp.pl [dostęp 24.06.2021 r.].

Rozstrzygnij, czy zdaniem autora przytoczonego tekstu, przyczyną niechęci młodych Polaków do ubiegania się o pracę w instytucjach unijnych jest brak przejrzystości systemu rekrutacji. Uzasadnij swoją odpowiedź.

Rozstrzygnięcie: ▼

Uzasadnienie:

Zapoznaj się z tekstem, a następnie wykonaj polecenia.

((Marta Witkowska

Znaczenie Polaków w instytucjach i organach Unii Europejskiej wraz z bilansem zatrudnienia. Refleksje po dekadzie członkostwa Polski w Unii Europejskiej

Dokonując odpowiedzi na (...) pytanie o stopień znajomości reguł gry europejskiej, należy wskazać, że pierwsze lata naszego członkostwa związane były z procesem konsolidacji i uczenia się zawitości zasad unijnego procesu decyzyjnego, zarówno tych formalnych, jak i nieformalnych. Wyraźnie okres drugiej kadencji Parlamentu Europejskiego i związanych z tym rotacji na stanowiskach w innych instytucjach można ocenić jako nabranie doświadczenia, zwiększenie pewności siebie i próba „emancypacji” Polski w UE. Ten obserwowany proces powinien być kontynuowany.

Głównym przeciwnikiem w sprawnej i efektywnej „aklimatyzacji” Polski w Brukseli wydaje się przede wszystkim brak doświadczenia w poruszaniu się w skomplikowanym gąszczu europejskich powiązań, interesów i struktur organizacyjnych. Nowi polscy politycy przyjeżdżając do Brukseli, nie są w sposób oczywisty identyfikowani i muszą budować swoją pozycję polityczną od podstaw. Pewną barierą w tym procesie jest chociażby fakt, że każdy system ma swoje mechanizmy budowania autorytetów, które trzeba najpierw poznać i zrozumieć. Dlatego też pewnej części polskich polityków pragnących zaistnieć na europejskiej scenie trudno przyzwyczać się do nowej, na razie anonimowej roli, a próby przenoszenia wzorów zachowania znanych z kraju, zwykle są nieadekwatne.

Istotą funkcjonowania struktur unijnych jest sztuka kompromisu, a roszczeniowa postawa Polski często jest niezrozumiała lub wręcz budzi niechęć i niesmak. Należy zgodzić się z powszechną opinią, że w Brukseli trzeba być twardym i jasno artykułować swoje żądania, ale z drugiej strony trzeba być przygotowanym na mądry kompromis. Dodatkowo zbyt często oczekiwania Polski od swoich reprezentantów mijają się z ich faktycznym mandatem lub możliwościami. Brak fundamentalnej wiedzy o mechanizmach działania UE powoduje w dłuższym okresie napięcia i wzajemne oskarżenia na linii Warszawa – Bruksela (...).

W odróżnieniu od pozostałych, nowych krajów członkowskich, Polska dzięki swojemu potencjałowi terytorialnemu i demograficznemu oraz powiązanej z tym możliwości wpływu na europejski proces decyzyjny ma duże spektrum działania. Należy spodziewać się, że po pierwszych latach adaptacji, starając się nadrobić zauważalne niedociągnięcia, Polska powinna uzyskać pełną „zdolność operacyjną”.

Podobny proces przeszły inne państwa zaraz po swym członkostwie, tak więc i Polska nie jest w tym względzie wyjątkiem. Z ostateczną oceną trzeba będzie jednak poczekać jeszcze kilka lat.

Źródło: Marta Witkowska, *Znaczenie Polaków w instytucjach i organach Unii Europejskiej wraz z bilansem zatrudnienia. Refleksje po dekadzie członkostwa Polski w Unii Europejskiej*, [w:] *Bilans polskiego członkostwa w Unii Europejskiej*, Warszawa 2015, s. 143–144.

1. Podaj czynniki, które zdaniem autorki przytoczonego tekstu przyczyniają się do zwiększenia wpływu Polaków na decyzje podejmowane w Unii Europejskiej.

2. Podaj czynniki, które zdaniem autorki przytoczonego tekstu przyczyniają się do zmniejszania wpływu Polaków na decyzje podejmowane w Unii Europejskiej.

Zapoznaj się z tekstem, a następnie wykonaj polecenie.

((European Personnel Selection Office

Dlaczego warto pracować w instytucjach UE?

Marzysz o ciekawej pracy w dynamicznie rozwijającym się środowisku?
Pomyśl o pracy dla Unii Europejskiej. (...)

W instytucjach UE można zajmować się kwestiami, o których czytamy na co dzień w nagłówkach gazet – zmianami klimatu, imigracją, bezpieczeństwem, handlem czy na przykład telefonią komórkową. (...)

Nie oferujemy „jednej pracy na całe życie”, tylko „różne miejsca pracy przez całe życie”. W ramach naszego wewnętrznego programu mobilności można zmieniać stanowiska, przenosząc się z jednego departamentu do innego i przechodząc do innych instytucji. (...)

Pracę w instytucjach UE zazwyczaj rozpoczyna się w Brukseli lub Luksemburgu. Oba miasta są bardzo otwarte, zielone, wielonarodowościowe i kosmopolityczne i oba znajdują się w sercu Europy. (...)

Praca w instytucjach UE nie służy powiększaniu zysków przedsiębiorstwa, ale poprawie życia około 450 milionów Europejczyków. To praca, która jest wyzwaniem – praca dla dobra innych. (...)

Pracownicy instytucji UE pochodzą ze wszystkich państw członkowskich. To międzynarodowe, wielojęzyczne środowisko pracy jest bardzo różnorodne i inspirujące. Można też znaleźć pracę w agencjach UE, które mają siedziby w całej Europie, i delegaturach UE na całym świecie. (...)

Przy zatrudnianiu liczą się wyłącznie zdolności i umiejętności kandydatów. Jako pracodawca UE kieruje się zasadą zakazu wszelkiej dyskryminacji, w szczególności ze względu na płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Podczas procedury naboru wszyscy kandydaci mają równe szanse na zaprezentowanie swoich umiejętności.

Źródło: European Personnel Selection Office, *Dlaczego warto pracować w instytucjach UE?*, dostępny w internecie: epso.europa.eu [dostęp 24.06.2021 r.].

Wymień zalety pracy w instytucjach unijnych przedstawione w przytoczonym artykule.

Zapoznaj się z danymi w tabeli a następnie wykonaj polecenie.

Proszę powiedzieć, czy słyszał(a) Pan(i) o:	Wskazania respondentów według terminów badań (w %)					
	III 2003*	IX 2005	III 2009	IV 2013	II 2016	II 2020

Parlamencie Europejskim

Słyszał(a)m i sporo o nim wiem.	23	25	14	21	34	30
Słyszał(a)m, ale niewiele o nim wiem.	55	62	75	69	59	63
Nie słyszał(a)m o nim.	22	13	11	10	7	7

Komisji Europejskiej

Słyszał(a)m i sporo o niej wiem.	23	21	11	19	30	27
----------------------------------	----	----	----	----	----	----

Słyszate(a)m, ale niewiele o niej wiem.	54	62	74	68	62	66
Nie słyszate(a)m o niej.	23	17	15	13	8	7

Trybunał Sprawiedliwości UE

Słyszate(a)m i sporo o nim wiem.	-	-	-	-	-	26
Słyszate(a)m, ale niewiele o nim wiem.	-	-	-	-	-	64
Nie słyszate(a)m o nim.	-	-	-	-	-	10

Oprac. na podst.: CBOS, *Postrzeganie Unii Europejskiej i jej instytucji*, „Komunikat z badań” nr 32/2020, cbos.pl.

Podaj, które stwierdzenia są prawdziwe, a które fałszywe.

Ogromna większość Polaków słyszała o głównych instytucjach wspólnotowych: Parlamencie Europejskim i Komisji Europejskiej.

prawda / fałsz

Wiedza o funkcjonowaniu instytucji objętych badaniem jest z reguły niewielka. Ogromna większość Polaków słyszała o głównych instytucjach wspólnotowych: Parlamencie Europejskim i Komisji Europejskiej.

prawda / fałsz

Odsetek osób, które nigdy nie słyszały o Parlamencie Europejskim lub Komisji Europejskiej,

zmniejszył się w okresie objętym badaniem czterokrotnie. Ogromna większość Polaków słyszała o głównych instytucjach wspólnotowych: Parlamencie Europejskim i Komisji Europejskiej.

prawda / fałsz

Zapoznaj się z tekstami, a następnie wykonaj polecenie.

Traktat o Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana)

Artykuł 5

1. Granice kompetencji Unii wyznacza zasada przyznania.
Wykonywanie tych kompetencji podlega zasadom pomocniczości i proporcjonalności.
2. Zgodnie z zasadą przyznania Unia działa wyłącznie w granicach kompetencji przyznanych jej przez Państwa Członkowskie w Traktatach do osiągnięcia określonych w nich celów. Wszelkie kompetencje nieprzyznane Unii w Traktatach należą do Państw Członkowskich.
3. Zgodnie z zasadą pomocniczości, w dziedzinach, które nie należą do jej wyłącznej kompetencji, Unia podejmuje działania tylko wówczas i tylko w takim zakresie, w jakim cele zamierzonego działania nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez Państwa Członkowskie, zarówno na poziomie centralnym, jak i regionalnym oraz lokalnym, i jeśli ze względu na rozmiary lub skutki proponowanego działania możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii (...)
4. Zgodnie z zasadą proporcjonalności zakres i forma działania Unii nie wykraczają poza to, co jest konieczne do osiągnięcia celów Traktatów (...).

Źródło: *Traktat o Unii Europejskiej (wersja skonsolidowana)*, dostępny w internecie: eur-lex.europa.eu [dostęp 24.06.2021 r.].

((Innym problemem instytucjonalnym, który w ostatnich latach staje się źródłem sporów i kontrowersji politycznych, jest kwestia kompetencji organów państw członkowskich i organów Wspólnoty oraz suwerenności tych państw w świetle ustawodawstwa unijnego (...). Jak stwierdza Robert Grzeszczak: „Przekazywanie kompetencji organom unijnym jest ograniczeniem wykonywania suwerenności, lecz nie samej suwerenności. Organy unijne mogą te kompetencje realizować dlatego właśnie, że państwa do tego je upoważniły. Same nie mają atrybutu suwerenności”.

Źródło: *Nasza Europa: 15 lat Polski w Unii Europejskiej*, red. Barbara Błaszczyk, Stanisława Golinowska, Przemysław Kowalski, Warszawa 2019, s. 20.

Uzasadnij, odwołując się do odpowiednich przepisów, że przedstawiona w tekście opinia profesora Roberta Grzeszczaka na temat suwerenności państwa wobec instytucji unijnych znajduje poparcie w przytoczonych regulacjach prawnych.

Dla nauczyciela

Autor: Tomasz Malinowski

Przedmiot: Wiedza o społeczeństwie

Temat: Polacy w instytucjach unijnych – podsumowanie

Grupa docelowa:

Szkoła ponadpodstawowa, liceum ogólnokształcące, technikum, zakres podstawowy i rozszerzony

Podstawa programowa:

Zakres podstawowy

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

VII. Współczesne stosunki międzynarodowe. Uczeń:

9) przedstawia najważniejsze instytucje Unii Europejskiej: Komisję, Radę, Parlament, Radę Europejską i Trybunał Sprawiedliwości;

10) przedstawia prawa obywatela Unii Europejskiej; rozważa kwestię korzyści i kosztów członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej;

Zakres rozszerzony

Treści nauczania – wymagania szczegółowe

XIV. Integracja europejska. Uczeń:

5) przedstawia zadania Rady Europejskiej i Parlamentu; wyjaśnia kwestię legitymizacji obu tych instytucji;

6) przedstawia podział kompetencji pomiędzy Komisją i Radą; wyjaśnia strukturę Komisji oraz rolę komitetów i grup roboczych Rady;

14) rozważa kwestię skutków członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej, odwołując się do danych statystycznych i wyników badań opinii publicznej;

XV. Polska polityka zagraniczna. Uczeń:

2) wyjaśnia zmieniającą się pozycję Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej i determinanty tej pozycji oraz skutki europeizacji polskiej polityki zagranicznej;

Kształtowane kompetencje kluczowe:

- kompetencje obywatelskie;
- kompetencje cyfrowe;
- kompetencje osobiste, społeczne i w zakresie umiejętności uczenia się;
- kompetencje w zakresie rozumienia i tworzenia informacji.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- analizuje stan zaangażowania Polaków w pracę w instytucjach unijnych;
- rozważa polski wpływ na decyzje podejmowane w ramach Unii Europejskiej;
- charakteryzuje rolę Polaków zajmujących ważne stanowiska w strukturach Unii Europejskiej.

Strategie nauczania:

- konstruktywizm;
- konektywizm.

Metody i techniki nauczania:

- dyskusja;
- rozmowa nauczająca z wykorzystaniem ćwiczeń interaktywnych;
- mapa myśli;
- WebQuest.

Formy pracy:

- praca indywidualna;
- praca w parach;
- praca w grupach;
- praca całego zespołu klasowego.

Środki dydaktyczne:

- komputery z głośnikami, słuchawkami i dostępem do internetu;
- zasoby multimedialne zawarte w e-materiale;
- tablica interaktywna/tablica, pisak/kreda;
- telefony z dostępem do internetu.

Przebieg lekcji

Przed lekcją:

1. Przed lekcją chętne/wybrane osoby przygotowują prezentację na temat: „Instytucje unijne jako pracodawcy”.

Faza wstępna:

1. Przedstawienie tematu „Polacy w instytucjach unijnych – podsumowanie” i celów zajęć.
2. Rozpoznawanie wiedzy potocznej uczniów. Uczniowie intuicyjnie tworzą mapę skojarzeń dotyczącą tematu zajęć.

Faza realizacyjna:

1. Przedstawienie prezentacji przygotowanej przez uczniów. Po jej zakończeniu reszta klasy może zadawać prelegentom pytania.
2. Praca z animacją. Uczniowie wynotowują najistotniejsze informacje. Następnie w parach przygotowują argumenty do dyskusji: „Czy dysponując 52 mandatami w Parlamencie Europejskim i będąc piątą siłą w tej instytucji, Polska jest proporcjonalnie reprezentowana w innych instytucjach Unii Europejskiej?”.
3. Uczniowie zapoznają się z fragmentem „Czy polscy obywatele w pełni wykorzystują możliwości zatrudnienia w strukturach UE?” w sekcji „Przeczytaj”, a następnie dyskutują o tym, dlaczego jest tak mało polskich urzędników w instytucjach unijnych. Chętna osoba przedstawia wnioski.
4. Elementy WebQuestu, podział na grupy. Każdy zespół zapoznaje się z fragmentem „Jak zostać unijnym urzędnikiem?” w sekcji „Przeczytaj”. Następnie uczniowie wyszukują w zasobach internetu konkursy na różne stanowiska w instytucjach unijnych i przygotowują przykładowe aplikacje. Na zakończenie aplikacje są prezentowane na forum klasy.

Faza podsumowująca:

1. W ramach podsumowania uczniowie wykonują ćwiczenia wskazane przez nauczyciela.

Praca domowa:

1. Napisz krótki esej na temat: „Dlaczego warto, aby Polska miała jak najwięcej urzędników reprezentujących ją w instytucjach unijnych?”.

Materiały pomocnicze:

- *Kompendium wiedzy o Unii Europejskiej*, Wydawnictwo PWN, Warszawa 2018.

Wskazówki metodyczne opisujące różne zastosowania multimedium:

- Uczniowie mogą wykorzystać multimedium z sekcji „Animacja” jako inspirację do przygotowania własnej prezentacji multimedialnej.